

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind întreținerea și protecția animalelor de companie.

Anexă:

1. Proiectul de lege (28 pagini);
2. Nota informativă (5 file).

Arina Spătaru,
deputată

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>146</u>		
" <u>11</u> "	<u>05</u>	20 <u>21</u>
Ora		

LEGE

privind întreținerea și protecția animalelor de companie

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează măsurile necesare pentru întreținerea și asigurarea condițiilor de viață și bunăstare ale animalelor de companie, inclusiv ale animalelor de companie fără adăpost.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor fizice și juridice care au în întreținere animale de companie, indiferent de domeniul de activitate, tipul de proprietate și forma juridică de organizare.

Articolul 3. Noțiuni generale

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate semnifică următoarele:

Abandon - lăsarea unui animal aflat în proprietatea și îngrijirea omului, ce se găsește în afara proprietății stăpânului, fără hrană, adăpost și tratament medical;

Adopție - luarea în grija sa (întreținerea) de către persoane fizice sau juridice a unui animal fără supraveghere dintr-un refugiu provizoriu pentru asistența animalelor de companie sau adăpost pentru animale, precum și direct din habitat, în conformitate cu prevederile prezentei Legi;

Adăpost de protecție și asistență a animalelor de companie (în continuare Adăpost) - locuri special amenajate de organizațiile necomerciale specializate

și/sau autoritățile administrației publice locale unde sunt ținute animalele de companie, inclusiv cele fără adăpost;

Animal - Ființă organizată, uni- sau pluricelulară, înzestrată cu facultatea de a simți și de a se mișca; făptură, vietate, viețuitoare;

Animal de companie - orice fel de animal ținut de către om în special în apartament, pe lângă casă sau în curtea sa pentru agrement, companie, ghid pentru nevăzători, pază, inclusiv pază de serviciu;

Animalele de companie fără adăpost — orice animal crescut/ adăpostit sau care se găsește în afara proprietății stăpânului, în locuri publice sau în spațiile adiacente acestora, în afara proprietății deținătorului acestuia, necontrolat, nesupravegheat, liber, abandonat, inclusiv cei identificați prin microcipare sau alt mijloc alternativ de identificare, stabilit de către instituțiile respective ale statului;

Bază de date electronică unică (națională) a animalelor de companie - sistem informațional-analitic automatizat de colectare, stocare și prelucrare a datelor cu privire la animalele de companie identificate, organizate conform structurii conceptuale, care descriu caracteristicile de bază ale entităților și relațiile dintre acestea, destinate domeniului de aplicare, a cărui gestiune și administrare sunt delegate, conform legii, unui Operator național;

Deținătorul bazei de date electronice unice a animalelor de companie - persoana juridică, autorizată de către Guvernul, în gestiunea și administrarea căreia se află baza de date electronică unică a animalelor de companie, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova;

Capturarea animalelor de companie fără adăpost - set de măsuri pentru prinderea și transportul animalelor la Refugiul Provizoriu sau la Adăpost;

Câine agresiv - orice câine care a manifestat comportament agresiv, față de oameni și animale fără a fi provocat; care prin acțiunile și comportamentul său poate vătăma alte ființe sau să cauzeze pagube materiale;

Câini periculoși - câinii care aparțin următoarelor rase (fiind recunoscuți ca potențial periculoși): American Staffordshire Terrier, Akita Inu, Bulldog american, Ciobănesc German, Mastiff englezesc, Dog argentinian, câine ciobănesc Belgian, Dog de Bordeaux, Fila braziliană, Bullmastiff, Bull Terrier, Doberman, ciobănescul caucazian, câinele Corso, Mastino neapolitan, câine de

pază moscovit, Dog german, Presa Canario, ciobănescul rusesc de sud, Pitbull Terrier, Schnauzer uriaș, Rottweiler, ciobănesc de Asia, Tosa Inu, Terrierul negru (rusesc) și metișii lor; câini de serviciu și câini de luptă, care prezintă o sursă înaltă de pericol și care necesită o responsabilitate specială din partea proprietarului;

Cruzime față de animale - orice acțiune efectuată în mod direct sau indirect, cu intenție sau din imprudență, care poate să aibă drept urmare o suferință fizică și/sau psihică a unui animal; vătămarea gravă a organismului sau moartea nejustificată a animalului în raport cu normele legale; punerea în pericol neîndreptățită a vieții animalului indiferent dacă animalul aparține sau nu făptașului, nu are un proprietar ori custode, trăiește liber în natură sau este captivă; omorârea animalelor, din perversitate, precum și prin practicarea tirului pe animale domestice sau captive; organizarea de lupte între animale sau cu animale; folosirea de animale vii pentru dresajul câinilor pentru a le controla agresivitatea; folosirea de animale pentru expoziții, publicitate, realizare de filme sau în scopuri asemănătoare, dacă aceste activități le provoacă acestora suferințe fizice și psihice, afecțiuni sau răniri: abandonarea unui animal a cărui existență depinde de îngrijirea omului; administrarea de substanțe destinate stimulării capacităților fizice ale animalelor în timpul competițiilor sportive, sub forma dopajului; maltratarea și schingiuirea animalelor; intervențiile chirurgicale destinate modificării aspectului unui animal sau altor scopuri necurative, cum ar fi codomia, cuparea urechilor, secționarea corzilor vocale, ablația ghearelor, coltilotul ciocului și dinților; provocarea de suferințe fizice și psihice prin orice mijloace; despărțirea puilor de mamă până la vârsta de minimum opt săptămâni de viață; capturarea animalelor prin alte metode decât cele prevăzute de lege; folosirea armelor cu tranchilizant, în alte situații decât pentru imobilizarea animalelor;

Acțiuni de provocare a agresiunii - agresiune cauzată de acțiunile omului, cum ar fi urmărirea animalului, aplicarea de lovituri, inclusiv cu mâna, piciorul sau cu orice alt obiect (băț, piatră, etc.), precum și intrarea pe teritoriul sau în spațiul protejat de câine;

Deținător de animale - persoană fizică sau Juridică care are în întreținere permanentă sau temporară animale cu titlu de proprietar și/sau deținător de exploatare sau de îngrijitor temporar al animalelor. Această categorie include, fără excepție, conducătorii grupurilor de animale, ai mijloacelor de transport în

care se află animalele, precum și administratorii exploatațiilor de tipul: târguri sau expoziții de animale, tabere de vară, ferme de animale, centre de asistență și protecție a animalelor;

Evidența animalelor de companie fără adăpost - colectarea, prelucrarea, sistematizarea datelor privind numărul animalelor de companie fără adăpost, reflectarea acestora în registre speciale și/sau pe suporturi electronice, efectuate pentru a obține date veridice cu privire la distribuția numărului de animale în localitate;

Eliberarea animalelor de companie fără adăpost - Eliberarea animalului în locul de unde a fost capturat, după efectuarea procedurilor de înregistrare, deparazitare, sterilizare, vaccinare antirabică în cadrul Refugiului provizoriu.

Rău tratament aplicat animalului - creșterea animalelor în condiții de aglomerare excesivă, prilejuind suferințe greu de suportat; transportul sau expunerea animalelor în condiții de îngheț și durată excesivă, în poziții care le prilejuiesc suferințe sau neavând îndeajuns aer și apă; lipsirea unui animal propriu sau aflat în îngrijire, de hrană adecvată și apă în cantități suficiente, de un adăpost curat și aerisit, sau neacordarea unor posibilități minimale de mișcare; supunerea animalelor la munci mai presus de puterile lor, pentru care nu sunt apte în raport cu specia, vârsta, starea fizică, inclusiv o gestație înaintată, sau folosirea de juguri, hamuri nepotrivite, ce pot provoca suferințe; lovirea brutală sau înțeparea animalelor pentru a le forța să depună eforturi peste puterile lor sau pentru să se ridice un animal căzut suprasolicitat în muncă, rănit sau bolnav; nerespectarea odihnei necesare pentru animalele de muncă, sau ținerea lor excesivă sub intemperii; izgonirea sau abandonarea animalelor domestice de muncă, utilitare de altfel sau de companie, care nu mai pot fi folosite fiind bătrâne, bolnave sau infirme: folosirea animalelor pentru concursuri, competiții de alergare, spectacole inclusiv cele de circ, filmari, reclame, publicitate, exhibiții, distracții, sporturi sau ținerea lor în grădini zoologice fără grija necesară pentru siguranța și bunăstarea animalelor în cauză, ca și pentru soarta lor ulterioară; dresajul brutal al animalelor, iritarea, sperierea animalelor sau lăsarea fără control strict a oricărui animal propriu sau aflat în custodie care ar putea fi agresiv față de oameni sau animale; ațâțarea animalelor unele împotriva altora ori împotriva oamenilor, comerțului ilegal cu animale;

Pașaport pentru animale de companie - document, eliberat de refugiul provizoriu sau de adăposturile de protecție și asistență a animalelor de companie,

care cuprinde numărul de identificare al animalului de companie, specia și semnalmentele animalului, date medicale (vaccinările, tratamente de deparazitare, sterilizare etc.), eventuale observații, măsurile ulterioare luate pentru animal, informația privind deținătorul, iar pentru animalele fără adăpost data și locul de unde a fost ridicate;

Identificarea animalului - proces de aplicare pe ureche sau gât a unor crotalii, zgârzii, microcipuri sau tatuaje rezistente și ușor de observat, care conțin numărul de identificare a animalului și care nu influențează viața și comportamentul animalului;

Înregistrarea animalului - confirmarea dreptului de proprietate asupra unui animal (câine, pisică sau alt animal de companie), cu atribuirea unui număr de identificare pe tot parcursul vieții animalului înregistrat, cu introducerea datelor despre acesta și proprietarul lui în baza de date electronică unică, ceea ce face posibilă simplificarea căutării animalelor de companie dispărute și identificarea persoanelor responsabile de întreținere a acestora;

Mijloace de identificare - orice dispozitiv, cum ar fi un microcip, crotal (jeton), tatuaj, medalion gravat, care conține informațiile necesare pentru stabilirea proprietarului;

Microcip - un sistem de emisie-recepție care, atunci când este activat de un dispozitiv de citire (ex: scanner), transmite numărul de identificare (codul electronic de marcare) al animalului de companie;

Cipare - implantarea sub pielea animalului (cu acordul proprietarului) a unei capsule sterile, care conține un microcip cu un cod electronic;

Numărul de identificare al animalului de companie - numărul de înregistrare al animalului de companie, atribuit pe toată viața animalului și care permite stabilirea, dacă este necesar, a proprietarului animalului;

Operator național - gestionează unicitatea codurilor mijloacelor de identificare, prin sisteme informaționale, conform standardelor UE;

Refugiu provizoriu pentru asistența animalelor de companie (în continuare Refugiu provizoriu) - unitate creată de autoritățile administrației publice locale și/sau organizațiile necomerciale specializate, în cadrul cărora se vor organiza cazarea provizorie, înregistrarea, deparazitarea, sterilizarea, vaccinarea

antirabică, carantinizarea, controlul medical și tratamentul animalelor de companie bolnave de către medicul veterinar contractat.

Sterilizarea animalelor de companie - intervenție chirurgicală efectuată sub anestezie, pentru privarea femelelor și masculilor de posibilitatea de a se reproduce;

Întreținerea animalului de companie - un set de măsuri întreprinse de către proprietarul animalului pentru a-i păstra viața și sănătatea lui, în conformitate cu cerințele și normele veterinar sanitare, precum și măsurile întreprinse pentru a asigura ordinea publică și pentru siguranța cetățenilor și a altor animale de companie;

Capturarea animalelor - activitatea organizațiilor specializate și a altor organizații care au echipamente, utilaje și o licență corespunzătoare pentru reținerea și transportarea animalelor fără adăpost, într-un Refugiu provizoriu pentru asistența animalelor de companie sau adapost;

Eutanasie - procedură nedureroasă pentru omorârea animalelor, efectuată de un specialist veterinar, prin introducerea unor medicamente speciale care nu provoacă anxietate sau teamă, aprobate pentru utilizare în aceste scopuri de către autoritățile competente de stat ale Republicii Moldova;

Vaccinare - introducerea materialului antigenic în corpul animalului pentru a stimula imunitatea față la boală, a preveni infecția sau a diminua consecințele ei negative;

Deparazitare - eliberarea animalelor de către helminți, efectuată cu ajutorul unor medicamente veterinare speciale, cu ulterioara neutralizare obligatorie a paraziților secretați, a fragmentelor ouălelor și larvelor acestora;

Programul CSVE - presupune Capturarea, Sterilizarea, Vaccinarea și Eliberarea animalul de companie fără adăpost, neagresiv, în locul de unde a fost capturat.

Articolul 4. Principiile de bază privind întreținerea animalelor de companie

(1) La întreținerea animalelor de companie se vor respecta următoarele obligații de bază:

- a) tratamentul inuman aplicat animalului este incompatibil cu principiile moralității și umanității; nimeni nu cauzează durere, suferințe fizice sau psihice unui animal de companie;
- b) animalele de companie sunt protejate de suferințe fizice sau psihice inclusiv de la moarte;
- c) nimeni nu abandonează un animal de companie;
- d) asigurarea condițiilor de întreținere a animalelor trebuie să corespundă necesităților etologice în funcție de specie și rasă;
- e) animalele de companie sunt ființe sensibile, capabile de suferință fizică și psihică, având și o valoare intrinsecă, în afara celei utilitare;
- f) participarea cetățenilor și societății civile la elaborarea și realizarea programelor în domeniul protecției și asistenței animalelor de companie;
- g) obligativitatea sterilizării animalelor de companie fără adăpost;
- h) asigurarea securității, dreptul de autoapărare și altor drepturi ale cetățenilor și deținătorilor de animale;
- i) recuperarea de la deținător a daunelor pricinuite de animalul de companie;
- j) metodele de gestionare a situației animalelor de companie fără adăpost vor fi aplicate în următoarea ordine: capturarea, sterilizarea, vaccinarea, identificarea și înregistrarea acestora și eliberarea în locul de unde a fost capturat.

(2) Este interzisă eutanasierea câinilor, a pisicilor și a altor animale de companie, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2), Art. 19 din prezenta Lege.

(3) Sunt interzise acțiunile de provocare a agresiunii față de animalele de companie.

Articolul 5. Autoritatea națională competentă

(1) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor reprezintă autoritatea națională competentă de asistență și protecție a animalelor de companie în sensul prevederilor prezentei legi.

(2) Pentru îndeplinirea prevederilor prezentei legi, persoanele împuternicite, potrivit atribuțiilor de serviciu, au acces în clădiri, refugii provizorii, adăposturi și alte locuri unde sunt ținute animalele de companie, precum și dreptul de a solicita orice informație și documente necesare controlului și de a preleva probe pentru cercetări și analize de laborator.

(3) În situația în care locul unde sunt ținute animalele se află la domiciliul sau reședința deținătorilor de animale de companie, accesul persoanelor împuternicite în acest spațiu se face cu acordul deținătorului.

Articolul 6. Competența autorităților administrației publice locale

(1) Autoritățile administrației publice locale:

- a) asigură implementarea politicii de stat în domeniul protecției și asistenței animalelor de companie;
- b) exercită controlul referitor la aplicarea prezentei legi;
- c) organizează elaborarea și realizarea programelor locale, privind prevenirea apariției și creșterii numărului animalelor de companie fără adăpost;
- d) instituie Refugiile provizorii pentru cazarea animalelor de companie fără adăpost și verifică activitatea lor;
- e) organizează și asigură, utilizând baza de date electronică unică, evidența și înregistrarea animalelor de companie de pe teritoriul administrativ;
- f) contribuie la instruirea și sensibilizarea populației în problemele de deținere și protecție a animalelor fără adăpost, inclusiv prin afișarea de anunțuri pe panourile publicitare ale primăriei, difuzarea de anunțuri în toate celelalte publicații și pe site-ul primăriei pentru a găsi stăpâni pentru toate animalele aflate în Refugiile provizorii;
- g) monitorizează controlul animalelor fără adăpost, inclusiv în colaborare cu organizațiile necomerciale specializate;
- h) stabilesc locurile pentru plimbatul animalelor de companie;

i) organizează activitatea de capturare a animalelor de companie, inclusiv din contul bugetului local;

j) gestionează din fonduri proprii sau din alte surse terenul/ terenurile pentru înhumarea animalelor de companie, groapa Bekker și îl gestionează din fonduri proprii sau din alte surse;

k) vor asigura incinerarea cadavrelor animalelor de companie fără adăpost din fonduri proprii sau din alte surse;

l) exercită și alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

(2) Consiliile locale au obligația de a suplimenta din fonduri proprii sau din alte surse pentru amenajarea, în condițiile prevăzute de lege, refugiilor provizorii și adăposturilor publice pentru animalele de companie fără adăpost, în funcție de necesități.

(3) Consiliile locale au obligația de a aproba decizia de a suplimenta din Bugetul Local sau din alte surse pentru a asigura, prin servicii specializate, asistența medicală veterinară, efectuarea acțiunilor sanitar-veterinare prevăzute de legislația sanitar-veterinară, identificarea și înregistrarea animalelor de companie fără adăpost, precum și incinerarea animalelor de companie;

(4) Consiliile locale decid punerea în aplicare și modificare în limitele competențelor sale a impozitelor și taxelor cu privire la animalele de companie;

(5) Consiliile locale au obligația de a aproba decizia de a atribui terenuri proprietate a satului/ comunei/ orașului/ municipiului pentru înhumarea animalelor de companie și pentru groapa Bekker;

(6) Consiliile locale aprobă, conform necesităților comunității, programe de sterilizare a animalelor de companie;

(7) Consiliile locale aprobă regulamente locale cu privire la întreținerea și protecția animalelor de companie, în condițiile prezentei Legi.

(4) Serviciile specializate pentru gestionarea animalelor fără adăpost pot fi concesionate numai către persoane juridice, organizații necomerciale sau fundații care desfășoară activități în domeniul asistenței și protecției animalelor. Acestea vor contracta servicii veterinare, potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Articolul 7. Ținerea Bazei de date electronice unice (naționale) a animalelor de companie.

(1) Regulile de ținere a Bazei de date electronice unice (naționale) a animalelor de companie se stabilesc de Guvern.

(2) Nomenclatorul serviciilor, mărimea taxelor la servicii privind identificare și înregistrare animalelor de companie și a tarifelor la mijloacele de identificare se stabilesc de Guvern.

(3) Specificațiile tehnice ale mijloacelor de identificare pentru animalele de companie, se aprobă prin ordin de către Ministrul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului.

(4) Proprietar în numele statului a Bazei de date electronice unice (naționale) a animalelor de companie este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și a Mediului cu delegarea funcțiilor de gestiune și administrare a bazei de date electronice unice a animalelor de companie IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” - Operator Național.

(5) Gestionar al Bazei de date electronice unice (naționale) a animalelor de companie este Autoritatea competentă, care, în comun cu autoritățile administrației publice locale, sunt responsabile pentru identificarea și înregistrarea animalelor de companie.

(6) Identificare și înregistrare a animalelor de companie se efectuează de către persoanele juridice, organizațiile necomerciale, fundații, care sunt autorizate de către Autoritatea competentă.

Articolul 8. Obligațiile proprietarilor și deținătorilor animalelor de companie

(1) Proprietarii și deținătorii de animale de companie au obligația de a asigura aplicarea normelor sanitare veterinare și de zooigena privind adăpostirea, hrănirea, îngrijirea, reproducția, exploatarea, asistența, protecția și bunăstarea animalelor.

(2) Proprietarii și deținătorii de animale de companie au obligația de a avea un comportament lipsit de brutalitate față de acestea, de a asigura condițiile elementare necesare scopului pentru care sunt crescute, de a nu le abandona și/sau izgoni.

(3) Proprietarii și deținătorii animalelor de companie au următoarele obligații:

a) de a asigura animalele în cantitate suficientă cu hrană și apă, somn, precum și de a le asigura posibilitatea mișcării;

b) de a avea față de ele un comportament uman, creând condiții pentru siguranța și bunăstarea lor, pentru a preveni pierderea sau accidentarea;

c) de a respecta regulile sanitare veterinare și de zooigenă privind întreținerea, hrănirea, îngrijirea, reproducerea și exploatarea rațională a animalelor, precum și cerințele stabilite de serviciile veterinare;

d) de a înregistra animalele și să achite plata pentru cheltuielile de înregistrare;

e) de a informa, în regim de urgență, serviciile sanitar-veterinare de stat, Agenția Națională pentru Sănătate Publică și instituțiile medico-sanitare teritoriale, despre fiecare caz de îmbolnăvire sau epizootie a animalelor aflate în întreținere, precum și despre mușcăturile și traumele provocate oamenilor sau animalelor;

f) de a recupera daunele cauzate de animalul de companie, inclusiv cheltuielile legate de imunizarea și acordarea asistenței antirabice persoanelor care au suferit în urma mușcăturilor, traumelor provocate de către animal;

g) de a menține igiena și curățarea resturilor lăsate de animalul de companie care se plimbă în afara locuinței: în spațiile publice, în spațiile adiacente acestora, în holurile și căile de acces ale spațiilor locative, etc.;

h) de a achita în termenele stabilite plata pentru serviciile și taxele locale ce țin de întreținerea animalelor de companie;

i) de a asigura monitorizarea înmulțirii animalelor de companie, în vederea diminuării numărului de cazuri de abandon și de cruzime față de puii lor;

j) de a steriliza animalele de companie, dacă acestea nu sunt crescute cu scopul de a fi implicate în activități economice (vânzarea, reproducerea, oferirea serviciilor în care sunt implicate animalele de companie (fotografieri, plimbare

călare, împerechere, pază, etc.)), conservarea speciilor de animale existente pe teritoriul țării sau alte cazuri în care reproducerea este necesară;

j) de a îndeplini și alte obligații prevăzute de prezenta lege și alte acte din domeniu.

(4) Deținătorilor animalelor de companie le este strict interzis:

a) întreținerea un animal de companie în locuri neamenajate special;

b) plimbatul animalului de companie în locuri neautorizate de către autoritățile administrației publice locale, scăldatul lor în bazine de apă și lacuri, circulația liberă în localități cu câini agresivi sau periculoși fără lesă și botniță, precum și intrarea cu câini de talie medie și mare (mai mult de 10 kg) în localurile publice - instituții de învățământ, magazine, piețe de desfacere a produselor agroalimentare, parcuri, scuaruri, stadioane.

Nu vor fi supuși acestui regim câinii de serviciu ai Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Vamal la executarea funcțiilor de serviciu, precum și câinii deținătorul căruia este nevăzător.

c) vânzarea, procurarea, participarea la expoziții, precum și transportarea animalelor de companie cu orice tip de transport în alte localități fără pașaportul pentru animale de companie;

d) participarea sau să organizarea luptelor între animale sau să antreneze animale în acest scop;

e) aplicarea rău tratamentului și/ sau cruzimii față de animalele de companie.

(5) Cerințele privind întreținerea animalelor de companie trebuie să corespundă nevoilor etologice animalului în funcție de specie, rasă, sex, vârstă și care sunt aprobate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(6) Locul întreținerii animalelor trebuie să fie dotat în așa fel încât animalului să-i fie asigurat loc pentru mișcare, aerisire, temperatură și umiditate normală, iluminare naturală.

Articolul 9. Restricții privind întreținerea animalelor de companie

(1) În apartamente și încăperi locuibile din blocuri locative și cămine pot fi întreținute animale de companie, în limita capacităților de respectare a regulilor

sanitar veterinar și de zooigenă privind întreținerea, hrănirea, îngrijirea, reproducerea și exploatarea rațională a animalelor, care sînt aprobate de instituțiile specializate ale statului, inclusiv respectarea drepturilor de vecinătate ale locatarilor, fără a le provoca incomodități și deranj (zgomot îndelungat între 22:00 și 07:00, miros puternic, etc.).

(2) În casele individuale pot fi întreținute animale de companie, în limita capacităților de respectare a regulilor sanitar-veterinare și de zooigenă privind întreținerea, hrănirea, îngrijirea, reproducerea și exploatarea rațională a animalelor, care sînt aprobate de instituțiile specializate ale statului, inclusiv respectarea drepturilor de vecinătate ale locatarilor, fără a le provoca incomodități și deranj (zgomot îndelungat între 22:00 și 07:00, miros puternic, etc.).

(3) În curțile de folosință comună pot fi întreținuți câini, astfel încât, aceștia să nu provoace nerespectarea drepturilor de vecinătate ale locatarilor, fără a le provoca incomodități și deranj (zgomot îndelungat între 22:00 și 07:00, miros puternic, etc.).

(4) Nici un animal de companie nu va putea fi vândut sau cedat dintr-un Refugiu ori Adăpost, unei persoane sub vârsta de 18 ani.

(5) Animalele de companie periculoase pot fi întreținute numai de persoanele cu capacitate deplină de exercițiu, după ce au susținut un curs special de chinologie și au obținut certificatul de susținere cu succes a cursului respectiv. La cursurile respective sunt admise persoane care au fost examinate de către un medic psihiatru și narcolog și care dețin confirmarea acestui fapt.

Articolul 10. Măsuri veterinare obligatorii

(1) Deținătorii animalelor de companie sînt obligați anual să vaccineze contra rabiei câinii cu vârsta de peste 3 luni. Procurarea vaccinului antirabic se asigură din bugetul de stat.

(2) În cazul în care animalul de companie a provocat traume oamenilor sau animalelor domestice, deținătorul prezintă animalul în mod urgent, instituțiilor veterinare de stat și/sau organizațiilor necomerciale specializate și autorizate pentru a supune unui control.

(3) Este obligatorie sterilizarea câinilor și pisicilor cu sau fără adăpost aparținând rasei comune și metișii acestora.

(4) Reprezentații asociațiilor și fundațiilor pentru protecția și asistența animalelor vor participa la acțiunile prevăzute la alin.(3), atât în cadrul refugiilor provizorii și adăposturilor publice din cadrul serviciilor specializate pentru gestionarea animalelor de companie fără adăpost, cât și în cadrul adăposturilor private.

Articolul 11. Evidența animalelor de companie

(1) Evidența animalelor de companie se efectuează cu scopul de a identifica mai ușor animalele vaccinate și sterilizate, de a aplica taxele locale, precum și pentru elaborarea planurilor de imunizare profilactică și prevenirea apariției sau creșterii numărului animalelor fără adăpost.

(2) Deținătorii animalelor de companie înregistrează în mod obligatoriu animalele de companie pe care le au în întreținere.

(3) Câinii cu vârsta de peste 3 luni și animalele fără adăpost se înregistrează în mod obligatoriu. Câinii de serviciu ai structurilor de stat se înregistrează conform regulilor aprobate de către autoritățile administrației publice locale în baza regulamentului-tip aprobat de Guvern.

(4) În cazul obținerii prin achiziție/ donație a unui animal de companie înregistrat, deținătorul va prezenta animalul în termen de 5 zile la Refugiile provizorii pentru efectuarea rectificărilor în Pașaportul pentru animale de companie cu privire la deținător.

(5) Autoritățile administrației publice locale vor asigura evidența animalelor de companie inclusiv a celor fără adăpost. Evidența se va efectua în cadrul Refugiilor provizorii, în baza Regulamentului-tip aprobat de Guvern.

(6) Fiecare animal de companie va fi înregistrat în Baza de date electronică unică (națională) a animalelor de companie, atribuindu-i un număr de identificare unic, atașat prin unul din mijloacele de identificare și i se va întocmi pașaportul pentru animale de companie Conform modelului stabilit în Regulamentului-tip aprobat de Guvern.

(7) Animalele de companie sînt supuse identificării prin metoda cea mai puțin dureroasă.

(9) Conducătorii întreprinderilor de gestionare a fondului locativ (întreprinderilor municipale, cooperativelor de construcție a locuințelor, asociațiilor proprietarilor de locuințe privatizate, asociațiilor de coproprietari din condominiu și a altor agenți economici, în gestiunea cărora se află fondul locativ, cooperative de construcție a garajelor) precum și președinții întovărășirilor pomicole, vor monitoriza înregistrarea la timp a animalelor de companie aflate în întreținere și vor informa autoritățile administrației publice locale și organele de poliție despre deținătorii de câini, care încalcă prezenta lege, pentru tragerea lor la răspundere în modul stabilit de legislație.

(10) Deținătorii de câini din categoria celor periculoși au obligația să depună la sediul de poliție în a cărei rază este situat imobilul în care este aflat în întreținere câinele, o fotocopie a Pașaportului pentru animale de companie și o declarație pe propria răspundere privind existența unei asigurări de răspundere civilă pentru eventualele pagube produse de animal. În cazul schimbării adresei imobilului unde este aflat în întreținere câinele, deținătorul are obligația să depună în termen de 48 ore, la oficiul de poliție în a cărei rază se află noua adresă, documentele supra nominalizate.

(11) În cazul decesului sau eutanasierii a animalului de companie, stăpânul este obligat să se prezinte, în termen de 10 zile lucrătoare, la Refugiile provizorii cu scopul de a radia din baza de date electronică unică (națională) a animalelor de companie a animalului în cauză.

Articolul 12. Reproducerea animalelor de companie

Deținătorii animalelor de companie care selecționează un animal pentru reproducere au obligația de a respecta caracteristicile anatomice, fiziologice și comportamentale ale speciei și rasei respective, astfel încât să nu fie compromise performanțele, sănătatea și bunăstarea descendenților.

Articolul 13. Dresajul

(1) Persoana care contribuie la dresarea unui animal de companie are obligația de a folosi mijloace de dresaj care să nu provoace traume psihice sau fizice, precum și de a folosi metode care să nu prejudicieze sănătatea ori bunăstarea animalului.

(2) Dresajul câinilor din categoria celor periculoși se face în centre speciale.

(3) Se interzice utilizarea mijloacelor artificiale de dresaj care provoacă răni sau dureri, suferințe ori teamă.

(4) Regulamentul cadru privind activitatea Centrelor speciale de dresaj este aprobat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Articolul 14. Comercializarea sau creșterea în scop comercial al animalelor de companie

(1) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, din considerente privind protecția animalelor sau conservarea speciilor de animale existente pe teritoriul țării, poate impune anumite condiții, precum a limita sau a interzice importul, exportul, tranzitul și comerțul cu animale, ținând cont de reglementările comunitare.

(3) La comercializarea unui animal de companie vânzătorul este obligat să transmită cumpărătorului pașaportul pentru animale de companie precum și recomandările în formă scrisă privind condițiile de întreținere a animalului care să corespundă necesităților etologice în funcție de specie și rasă.

(4) Persoanele care desfășoară activități economice în care sunt implicate animalele de companie: vânzarea, reproducerea, oferirea serviciilor în care sunt implicate animalele de companie (fotografieri, plimbare călare, împerechere, pază, etc.) sunt obligate să dețină autorizație care le permite practicarea activităților respective.

Articolul 15. Transportarea animalelor de companie

(1) Orice persoană care transportă animale de companie pe teritoriul Republicii Moldova este obligată:

a) să accepte pentru transportare numai animale ce dețin Pașaport pentru animale de companie, cu excepția cazurilor când această transportare se efectuează pentru acordarea ajutorului medical de urgență animalului transportat;

b) să transporte animalele în condiții corespunzătoare, în funcție de specie, sex, vârstă;

c) să asigure condiții necesare ca sănătatea și bunăstarea animalelor să nu fie puse în pericol inclusiv la încărcarea și descărcarea lor;

(2) Transportarea animalelor de companie în afara teritoriului Republicii Moldova se face în baza legislației în vigoare.

(3) Transportarea animalelor de companie în transport public de călători se permite numai dacă la transportarea lui se asigură securitatea pasagerilor și folosirea mijlocului de transport conform destinației. Animalele mici se transportă în cutii speciale (containere, geți, etc.) iar cele mari și în special a câinilor agresivi și cei periculoși, în mod obligatoriu li se aplică botnițe și sunt ținute de lesă din scurt. Transportarea câinilor periculoși de rasa Pit Bull, Boerbull, Bandog și metișii lor în transportul public de călători este interzis.

(4) Condițiile de circulație cu transportul public al animalelor de companie în raza unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea sunt stabilite prin regulament aprobat de către autoritățile deliberative ale administrației publice locale respective, iar în raza teritoriului Republicii Moldova pentru regulament aprobat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

Articolul 16. Folosirea animalelor de companie în scopuri publicitare, în expoziții, competiții sau alte manifestări similare.

(1) Animalele de companie pot fi folosite în scop publicitar, în spectacole, expoziții, competiții sau alte manifestări similare numai dacă organizatorul asigură condițiile necesare ca sănătatea și bunăstarea animalelor să nu fie puse în pericol.

(2) În cursul competițiilor sau cu alte ocazii este interzis să se administreze animalelor substanțe ori să fie supuse unor procedee pentru creșterea sau

diminuarea nivelului natural al performanțelor dacă acestea ar constitui un risc pentru sănătatea și bunăstarea animalului.

(3) Deținătorii animalelor de companie ce nu mai pot fi folosite în scopuri publicitare, în expoziții, competiții sau alte manifestări similare, sînt obligați să asigure întreținerea acestor animale în conformitate cu prezenta lege.

Articolul 17. Restricții privind folosirea animalelor de companie în alte scopuri

(1) Animalele de companie nu pot fi supuse capturării, comercializării și eutanasierii în scopul obținerii de produse alimentare, obținerii de piei sau blănuri, făinuri proteice, alte produse animaliere.

(2) Sunt interzise organizarea și desfășurarea luptelor cu implicarea animalelor de companie.

Articolul 18. Intervenții chirurgicale

(1) Animalele de companie sunt supuse intervențiilor chirurgicale numai în cazurile motivate cu scop curativ. Intervențiile chirurgicale se efectuează în spații autorizate, cu excepția situațiilor în care intervenția se impune la fata locului.

(2) Intervențiile chirurgicale ce provoacă animalului dureri, suferință fizică și psihică se efectuează sub anestezie locală sau, după caz, generală.

(3) Intervențiile chirurgicale se efectuează de către medici veterinari sau alte persoane care au calificarea necesară sub controlul medicului veterinar. Intervențiile care nu necesită anestezie pot fi efectuate de către o persoană care are calificarea necesară.

(4) Se interzice intervențiile chirurgicale destinate modificării aspectului unui animal de companie sau altor scopuri necurative și, în special codotomia, cuparea urechilor, secționarea corzilor vocale, ablația ghearelor și dinților.

Articolul 19. Eutanasia animalelor de companie

(1) Eutanasia animalelor de companie se efectuează, cu acordul proprietarilor sau deținătorilor acestora, dacă aceștia există, cu minimum de dureri și suferință fizică și psihică și este singura procedură admisă de suprimare a vieții animalelor de companie care fac obiectul prezentei legi.

(2) Pot fi eutanasiate, în baza fișei de observație, numai animalele care suferă dureri fizice insuportabile, provocate de traumatisme acute sau de o boală incurabilă, incompatibilă cu viața, ambele fiind diagnostificate în urma unui examen medical efectuat de medicul veterinar, examen la care pot asista reprezentanți din partea organizațiilor neguvernamentale pentru protecția și asistența animalelor, animalele diagnostificate ca fiind bolnave de rabie, în urma unei carantine de 15 zile.

(3) Numai medicul veterinar poate să procedeze la eutanasierea unui animal de companie.

(4) În cazurile de urgență când trebuie să se pună capăt suferințelor unui animal, când ajutorul unui medic veterinar nu poate fi obținut rapid sau în alte cazuri de urgență eutanasierea se permite și de către o persoană cu capacitatea de exercițiu deplină cu anunțarea ulterioară a medicului veterinar.

(5) Metoda aleasă pentru eutanasiere, cu excepția cazurilor de urgență, trebuie să provoace o pierdere imediată a conștiinței, urmată de moarte, fie să înceapă prin realizarea unei anestezii generale profunde, urmată de un procedeu care va cauza moartea cu certitudine.

(6) Se interzice următoarele metode de eutanasiere:

a) înecul și alte metode de asfixie, dacă ele nu produc efectele menționate în alin.

(5)

b) utilizarea otrăvurilor sau drogurilor ale căror dozaj și aplicare nu pot fi controlate în maniera de a obține efectele menționate în alin. (5);

c) electrocutarea, dacă ea nu este precedată de pierderea imediată a conștiinței.

(7) Pentru fiecare caz de eutanasiere a animalului se întocmește un proces-verbal conform modelului stabilit în regulamentul-tip aprobat de Guvern, de către

medicul primar, iar în caz de urgență de către o persoană cu capacitate de exercițiu deplină.

Articolul 20. Eliminarea animalelor de companie moarte

(1) Cadavrele animalelor de companie cu și fără adăpost eutanasiate sau cele colectate de pe străzi vor fi incinerate sau îngropate, cu respectarea normelor sanitar-veterinare în vigoare, interzicându-se folosirea lor pentru obținerea de piei, grăsimi, carne, făină proteică și de alte produse.

(2) Deținătorul animalului eutanasiat este responsabil de organizarea eliminării acestuia după ce se va asigura că animalul este mort.

(3) Eliminarea animalelor de companie cu adăpost moarte se efectuează prin îngropare sau incinerare în modul stabilit de Regulamentul-tip aprobat de Guvern.

(4) Îngroparea și/ sau incinerarea animalelor moarte se va face în locuri special amenajate de autoritățile administrației publice locale.

(5) În cazul în care animalul de companie a murit fără a fi eutanasiat, deținătorul animalului sau autoritățile administrației publice locale în cazul animalelor fără adăpost sînt obligate să organizeze eliminarea acestuia în conformitatea cu normele prezentului articol.

(6) Deținătorul animalului de companie este obligat să achite toate cheltuielile privind eliminarea animalului mort.

Articolul 21. Animalele de companie fără adăpost

(1) Animalele de companie fără adăpost sunt protejate de lege în egală măsură cu animalele de companie ce au un adăpost.

(2) Ansamblul măsurilor de protecție a animalelor de companie fără adăpost, precum și de prevenire a apariției sau creșterii numărului animalelor din aceasta categorie, va fi inițiat, coordonat și controlat printr-o colaborare cu caracter permanent, între reprezentanții autorizați ai autorităților administrației publice locale și ai organizațiilor necomerciale interesate, al căror domeniu de activitate vizează protecția și asistența animalelor sau protecția mediului, în baza unui

program comun ce va fi întocmit în raport cu condițiile concrete existente, în deplină concordanță cu spiritul și dispozițiile prezentei legi.

(3) Prevenirea apariției sau creșterii numărului animalelor de companie fără adăpost se efectuează în scopul asigurării securității vieții și sănătății omului precum și în scopul prevenirii unor boli la animale.

(4) Prevenirea apariției sau creșterii numărului animalelor de companie fără adăpost se efectuează prin metode recomandate în medicina veterinară și în special prin programul CSVE (Capturate - Sterilizare - Vaccinare - Eliberare). Regulile privind îndeplinirea programului CSVE sînt stabilite în Regulamentul-tip aprobat de Guvern.

(5) Programul CSVE se efectuează de către și în cadrul refugiilor provizorii ale autorităților administrației publice locale și/sau de către și în centrele specializate ale organizațiilor necomerciale autorizate.

(6) Cheltuielile privind îndeplinirea programului CSVE vor fi suportate de autoritățile administrației publice locale, sursele de finanțare a acestora fiind diverse: buget local, donații, parteneriate publice private, etc.

(7) Având în vedere rolul ecologic al pisicilor, controlul populației feline fără adăpost se realizează în raport cu necesitățile.

Articolul 22. Refugiile provizorii pentru gestionarea animalelor de companie

(1) Refugiile provizorii pentru gestionarea animalelor de companie fără adăpost se instituie de autoritățile administrației publice locale în scopul de a efectua programul CSVE.

(2) În cazul în care autoritățile administrației publice locale nu au capacitatea de a organiza refugii provizorii pentru cazarea animalelor de companie, acest serviciu poate fi concesionat, supus regimului de parteneriat public-privat sau organizat prin intermediul unui parteneriat regional format din mai multe APL-uri.

(3) Activitatea refugiului este finanțată de la bugetul local, din mijloacele speciale obținute în urma prestării serviciilor contra plată, sponsorizări, donații și alte resurse financiare permise de legislație. Persoană care revendică cu titlu de

proprietar animalul de companie pierdut sau abandonat, va suporta contravaloarea cheltuielilor de întreținere a acestora în cuantumul stabilit prin hotărâre a consiliului local.

(4) Refugiile vor asigura condiții igienice pentru cazare provizorie, control medical și tratamentul animalelor bolnave, inclusiv unele proceduri, înregistrarea, deparazitarea, sterilizarea, vaccinarea antirabică, iar în caz de necesitate și ca soluție finală, inclusiv eutanasierea animalului.

(5) În cadrul refugiiilor pentru cazarea provizorie sînt aduse animalele de companie fără adăpost capturate în condiții netraumatizante, cu indicarea exactă a locului de unde provin. Regulile privind capturarea animalelor de companie fără adăpost sînt stabilite în Regulamentul-tip aprobat de Guvern.

(6) Capturarea, transportul, cazarea, hrănirea, deparazitarea, vaccinarea, sterilizarea și controlul bolilor animalelor fără adăpost în refugiile provizorii se realizează cu respectarea normelor și măsurilor sanitar-veterinare prevăzute de actele normative. În scopul capturării animalelor fără adăpost refugiile provizorii pot colabora cu organizațiile necomerciale al căror domeniu de activitate vizează protecția și asistența animalelor, precum și cu alte persoane doritoare, semnând în acest scop un angajament de tratament umanitar față de animalele capturate.

(7) Toate animalele de companie fără adăpost, după ce au trecut procedurile obligatorii și nu au fost revendicate în termen de 7 zile de către deținătorii legali, pot fi adoptate de persoane fizice sau juridice care oferă garanția bunului tratament. Nici un animal de companie nu poate fi lăsat în pădure, spații sălbatice sau în afara teritoriului unității administrativ teritoriale în limita căruia funcționează refugiul provizoriu.

(8) În termenul prevăzut la alin.(7), animalele de companie fără adăpost capturate și înregistrate în evidențele refugiiilor temporare pot fi revendicate sau adoptate după cum urmează:

a) în primele 7 zile de la data înregistrării în evidențele refugiiilor, animale de companie pot fi revendicate de către proprietari;

b) după expirarea termenului prevăzut la lit. a) și până la expirarea termenului de 7 zile, animalele de companie pot fi revendicate sau adoptate de către persoane fizice sau juridice, din țară sau din străinătate, în condițiile legii;

c) revendicarea și adopția sunt gratuite.

(9) Animalele de companie nerevendicate sau neadoptate nu vor putea fi eutanasiate, cu excepția cazurilor stabilite de prezenta lege.

(10) Animalele de companie nerevendicate sau neadoptate, cu excepția câinilor care au fost recunoscuți ca fiind agresivi, de către chinolog sau medicul veterinar, în urma examinărilor, după expirarea termenului prevăzut la punctul (8), lit. b), vor fi eliberate în locul de unde a fost capturat.

(11) Cheltuielile necesare aducerii la îndeplinire a procedurilor prevăzute de prezenta lege se suportă din bugetul local și/sau din alte surse.

(12) Activitatea refugiilor provizorii pentru cazarea animalelor de companie este reglementată conform prevederilor Regulamentului-tip aprobat de Guvern.

Articolul 23. Revendicarea și adopția animalelor de companie

(1) Încredințarea animalelor de companie spre revendicare și adopție se face numai după ce aceștia au fost consultați de către medicul veterinar, deparazitați, vaccinați antirabic, sterilizați și identificați prin microcipare sau prin alt mijloc de identificare stabilit de către prezenta Lege. Animalele de companie revendicate sau adoptate vor fi sterilizate, excepție făcând acele animale cu regim special.

(2) Revendicarea și adopția animalelor de companie de către solicitanți se fac pe baza unei declarații-angajament, conform modelului prevăzut de Regulamentul-tip aprobat de Guvern.

(3) Revendicarea și adopția animalelor de companie se face pe baza completării și semnării declarației-angajament, prevăzută la punctul (2), de către adoptator sau deținător.

(4) După adopție, adoptatorul va efectua înregistrarea modificărilor în Baza de date electronică unică (națională) a animalelor de companie.

Articolul 24. Adăposturi de protecție și a asistență a animalelor de companie

(1) Autoritățile administrației publice locale singure sau asociate, precum și organizațiile necomerciale al căror domeniu de activitate vizează protecția și asistența animalelor pot înființa Adăposturi de protecție a animalelor de companie.

(2) În adăposturile ce aparțin asociațiilor și fundațiilor pentru protecția animalelor pot fi cazate animale de companie fără adăpost care vor fi supuse acțiunilor sanitar-veterinare conform legislației în vigoare și vor fi identificate prin microcipare sau prin alt mijloc alternativ de identificare, stabilit prin Regulamentul-tip aprobat de Guvern.

(3) Adăposturile de protecție vor putea primi, în funcție de capacitatea disponibilă, animale de companie inclusiv cele fără adăpost preluate din refugiile provizorii.

(4) Adăposturile de protecție vor putea avea și secții de primire în custodie cu plată, pentru situații și perioade în care deținătorul nu poate îngriji animalul.

(5) Adăposturile de protecție vor putea avea secții de acordare a ajutorului de urgență animalelor de companie cu și fără adăpost.

(5) Persoanele sau organizațiile, care nu dispun de condiții minime necesare pentru a prelua un animal dintr-un adăpost, se pot considera ocrotitori ai unui animal care rămâne pe loc în adăpost, participând total sau parțial la întreținerea acestuia. pe baza unui angajament. Animalul respectiv nu va fi cedat altcuiva fără consimțământul persoanei sau organizației care îl ocrotește.

(6) Adăposturile de protecție nu pot fi înființate în imobile cu destinație locativă precum și în căsuțele de vară. Pentru a preveni răspândirea zgomotului și a mirosului urât, Adăposturile de protecție vor fi amplasate la marginile localităților.

(7) Adăposturile publice și/ sau private din cadrul serviciilor specializate pentru gestionarea animalelor fără adăpost, precum și adăposturile asociațiilor și fundațiilor pentru protecția animalelor țin registre speciale, vizate de medicul veterinar în care se menționează următoarele: data capturării, data și ora cazării în adăpost. caracteristicile individuale ale animalului, numărul de câini prinși, revendicați, adoptați, returnați și eutanasiați, motivul eutanasierii, substanța

utilizată și numele persoanei care realizează eutanasia, numărul de microcip sau al mijlocului alternativ de identificare, care sînt stabilite în Regulamentul-tip aprobat de Guvern: numărul fișei de adopție, data deparazitării, data vaccinării antirabice, data sterilizării, data predării cadavrelor la societățile care vor executa incinerarea, precum și persoanele care au instrumentat manoperele respective.

(8) Cerințele privind activitatea Adăposturilor de protecție se aprobă de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Articolul 25. Controlul societății civile

(1) Statul garantează și încurajează participarea societății civile la luarea deciziilor și la activitățile privind protecția și asistența animalelor de companie, precum și la exercitarea controlului obștesc asupra modului în care persoanele fizice și juridice respectă legislația privind întreținerea și protecția animalelor de companie. În baza unei informări ample a populației și asigurării accesului acestuia la orice informație de interes public.

(2) În localitățile în care există organizații necomerciale al căror domeniu de activitate vizează asistența și protecția animalelor și/sau protecția mediului, sarcina de a coordona, supraveghea și controla protecția animalelor din teritoriu poate fi atribuită, reprezentanților acestora cu sprijinul inclusiv financiar și logistic al autorităților administrației publice locale și al organelor sanitare veterinare.

Articolul 26. Confiscarea animalelor de companie

(1) În situațiile de rău tratament sau părăsire (abandonare) a animalelor de companie, precum și în cazul cînd animalul de companie este folosit direct la comiterea unei contravenții administrative sau infracțiuni, animalul poate fi confiscat de la deținător în conformitate cu hotărîrea instanței judecătorești.

(2) Animalul confiscat poate fi transmis fie unui Adăpost pentru protecția animalelor, fie unei persoane fizice sau juridice care își asumă responsabilitatea întreținerii lui. Cheltuielile legate de întreținerea animalului în Adăpostul pentru protecția animalelor se suportă de către deținătorul vinovat.

Articolul 27. Deținerea animalelor exotice și sălbatice

1. Deținerea și reproducerea animalelor exotice (de exemplu, animalele ale căror habitat natural se află în afara teritoriului Republicii Moldova) se efectuează numai cu permisiunea organului de stat autorizat în domeniul medicinei veterinare și serviciul ecologic și cu înregistrarea lor obligatorie corespunzătoare în modul prescris de prezenta Lege. Excepție reprezintă animalele care în Republica Moldova se consideră animale de companie (hamsteri, porcușori de mare, papagali, etc.) și cele care nu se află pe cale de dispariție.

2. Deținerea animalelor de companie și a animalelor exotice în așa-numitele „colțuri verzi” în incinta grădinițelor, școlilor, caselor de creație a copiilor și a altor organizații și instituții se permite numai de comun acord cu organul de stat autorizat în domeniul medicinei veterinare, organele sanitaro-epidemiologice și cu acordul administrației publice locale.

3. Se interzice deținerea animalelor sălbatice, animalelor de pradă și veninoase, fără a avea cunoștințe speciale, experiență și abilități speciale pentru interacționarea cu acestea, în lipsa condițiilor care să-i permită animalului să ducă o viață în conformitate cu caracteristicile sale biologice.

4. Se interzice transferarea animalelor exotice și sălbatice către alte persoane, fără informarea organului autorizat, pentru înregistrarea animalelor și fără reînregistrarea ulterioară a acestora în modul prevăzut de prezenta Lege.

Articolul 28. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage după sine răspunderea civilă, contravențională sau penală, conform legislației în vigoare.

Articolul 29. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Guvernul, în termen de 6 luni:

- va iniția procedurile de ratificare a Convenției Europene pentru protecția animalelor de companie, semnată la Strasbourg la 23 iunie 2003;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(2) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Regionale va dezvolta sistemul informațional automatizat „Baza de date electronică unică”. Pentru a reduce cheltuielile bugetare, acest sistem informațional poate fi inclus în „Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor”.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a înființa, în funcție de necesități, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, refugiile provizorii pentru gestionarea animalelor de companie fără adăpost și vor amenaja locuri speciale pentru îngroparea animalelor de companie moarte.

(3) În scopul formării unei culturi adecvate a cetățenilor în relațiile cu animalele, educarea și întărirea atitudinii umanitare a comportamentului față de animale, neadmiterea cruzimii față de animale, instituțiile statului și/sau organizațiile necomerciale organizează instruirea și educarea în domeniul protecției și asistenței animalelor de companie.

(4) Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va include, în programele destinate formării și perfecționării cadrelor de specialitate, tehnicienilor sau lucrătorilor din domeniile medical-veterinare, biologice și zootehnice, a noțiunilor cu caracter științific, tehnic și etic menite să asigure respectul față de viață și înlăturarea sau reducerea în cea mai largă măsură posibilă a suferinței animalelor de companie asupra cărora se exercită activități umane.

(5) Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, inclusiv structurile teritoriale ale acestora, vor desfășura, la inițiativa și în colaborare cu organizațiile neguvernamentale de protecție și asistență a animalelor și al altor organisme internaționale, programe educative urmărind prevenirea cruzimii față de animale și protecția acestora.

(6) Animalele de companie aflate în întreținere în apartamente, cu încălcarea Regulilor sanitare veterinare și de zooigienă privind întreținerea animalelor de companie, în termen de 6 luni vor fi înstrăinate, donate sau transmise unor Adăposturi de protecție.

(7) Animalele înregistrate până la intrarea în vigoare a prezentei legi nu vor mai fi supuse reînregistrării. Informația privind înregistrarea animalelor va fi transmisă refugiiilor provizorii nou create.

(8) Autoritățile administrației publice locale vor asigura cu terenuri Adăposturile de protecție a animalelor înființate până la adoptarea prezentei legi pentru a fi scoase în afara localităților.

(9) În termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi deținători câinilor din categoria celor periculoși vor depune la oficiul de poliție în a cărei rază este situat imobilul în care este aflat în întreținere câinele, informația prevăzută de prezenta lege.

(10) Deținătorii care au în întreținere animale de companie le vor steriliza în mod obligatoriu, conform Art. 8, alin. (3), pct. j), din prezenta Lege, în termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei Legi.

(11) Prezenta Lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nota Informativă

la proiectul de lege privind întreținerea și protecția animalelor de companie

1. Denumirea autorului proiectului de lege:

Proiectul de lege este elaborat de către Arina Spătaru, deputat în Parlamentul R. Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite:

Se propune pentru adoptare proiectul de Lege privind întreținerea și protecția animalelor de companie. Proiectul este elaborat în vederea reglementării evidenței animalelor de companie cu și fără adăpost de pe întreg teritoriul R. Moldova, precum și protecția lor.

La nivel de APL de nivel I și II, una dintre cele mai des menționate probleme de către locuitori este problema câinilor fără adăpost. Deseori locuitorii se adresează către aleșii locali, invocând nemulțumirea faptului că mulțimea haitelor de câini fără adăpost blochează accesul la gunoiști, la curțile blocurilor, zonele de acces în instituțiile publice, instituțiile medicale, etc. și cer imediat soluționarea acestei probleme. Lipsa unei reglementări clare la nivel național, precum și lipsa punerii în aplicare a acestei reglementări, crează circumstanțe în care reprezentanții APL-urilor de nivel I și II rămân în imposibilitate de a soluționa problemele invocate, iar bugetele modeste ale localităților nu permit edificarea adăposturilor și întreținerea permanentă a acestora. Problema orașelor și municipiilor mari este și mai gravă: chiar dacă autoritățile au identificat surse și au edificat spații pentru sterilizarea animalelor fără adăpost, numărul lor pe străzile acestora nu se micșorează, pentru că migrația câinilor din localități mai mici este în permanentă creștere. Corespunzător, eforturile depuse de către aceste autorități sunt zădărnice. Acest proiect va crea claritate și condiții egale pentru toate primăriile din R. Moldova, indiferent de mărimea lor ca să se preocupe de monitorizarea animalelor de companie fără adăpost și micșorarea populației acestora prin sterilizare.

Reprezentanții societății civile și-au exprimat dorința de a pune umărul prin atragerea de fonduri, prin voluntariat, prin expertiză și cunoștințe în vederea accelerării procesului de identificare și înregistrare a animalelor de companie, precum și promovarea sterilizării în masă, a programului CSVE care s-a demonstrat a fi cel mai eficient și uman în vederea micșorării populației

animalelor de companie fără adăpost. Totodată, pe termen mediu și lung, programul CSVE este cel mai eficient din punct de vedere financiar, demonstrând transparență și justificare a cheltuielilor banilor publici.

Este imperios de necesar de facilitat conlucrarea APL-urilor cu organizațiile non-profit din domeniu, precum și cu societatea civilă per ansamblu, astfel încât, cu eforturi comune și responsabilități bine determinate de acest proiect, să avem parteneriate strategice în vederea diminuării numărului animalelor de companie fără adăpost.

Scopul final al proiectului de lege este apărarea drepturilor animalelor de companie, evaluarea numărului lor și punerea la evidență a animalelor de companie cu și fără adăpost, micșorarea numărului animalelor de companie fără adăpost, oferirea APL-urilor din R. Moldova unor pârghii legale pentru a crea/ gestiona adăposturi și Refugii provizorii pentru animale de companie fără adăpost și promovarea culturii adecvate a cetățenilor în relațiile cu animalele, educarea și întărirea atitudinii umanitare a comportamentului față de animale, neadmiterea cruzimii față de animale.

La elaborarea proiectului, în cadrul consultărilor organizate de către secretariatul Parlamentului în colaborare cu oficiile teritoriale de informare ale Parlamentului, au participat reprezentanții APL-urilor de pe teritoriul întregii țări, reprezentanți ai asociațiilor de profil, cetățeni activi și specialiști din cadrul ANSP.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene:

Proiectul de Lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Dar acesta presupune inițierea procedurilor de ratificare a Convenției Europene pentru protecția animalelor de companie, semnată la Strasbourg la 23 iunie 2003.

4. principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

- Respectarea drepturilor animalelor de companie, inclusiv la viață:
Art. 4. Principiile de bază privind animalelor de companie, alin. (1), punctele a), b) e):
„(1) La întreținerea animalelor de companie se vor respecta următoarele obligații de bază:
a) tratamentul inuman aplicat animalului este incompatibil cu principiile

moralității și umanității; nimeni nu cauzează durere, suferințe fizice sau psihice unui animal de companie;

b) animalele de companie sunt protejate de suferințe fizice sau psihice inclusiv de la moarte; [...]

e) animalele de companie sunt ființe sensibile, capabile de suferință fizică și psihică, având și o valoare intrinsecă, în afara celei utilitare;”

- Elaborarea și crearea bazei de date electronice unice a animalelor de companie

- Identificare și înregistrarea animalelor de companie în Baza de date electronică unică a animalelor de companie

Art. 7, alin. (6):

„(6) Identificare și înregistrare a animalelor de companie se efectuează de către persoanele juridice, organizațiile necomerciale, fundații, care sunt autorizate de către Autoritatea competentă.”

- Competențele APL-urilor, în vederea implementării proiectului de lege:
Art. 6. Competența autorităților administrației publice locale - în întregime

- Controlul creșterii numărului de animale de companie fără adăpost prin promovarea programului CSVE

Art. 21. Animalele de companie fără adăpost, alin. (4):

„(4) Prevenirea apariției sau creșterii numărului animalelor de companie fără adăpost se efectuează prin metode recomandate în medicina veterinară și în special prin programul CSVE (Capturate - Sterilizare - Vaccinare - Eliberare). Regulile privind îndeplinirea programului CSVE sînt stabilite în Regulamentul-tip aprobat de Guvern.”

- Apariția terenurilor în localități pentru înhumarea animalelor

Art.6, alin. (5):

„Consiliile locale au obligația de a aproba decizia de a atribui terenuri proprietate a satului/ comunei/ orașului/ municipiului pentru înhumarea animalelor de companie și pentru groapa Bekker”.

- Interzicerea luptelor în care sunt implicate animalele de companie

Art. 17. Restricții privind folosirea animalelor de companie în alte scopuri, alin. (4):

„ Sunt interzise organizarea și desfășurarea luptelor cu implicarea animalelor de companie”

- Sterilizarea obligatorie a animalelor de companie:
 - cu adăpost: **Art. 8.** Obligațiile proprietarilor și deținătorilor animalelor de companie, alin. (3), punctul j):
 „de a steriliza animalele de companie, dacă acestea nu sunt crescute cu scopul de a fi implicate în activități economice (vânzarea, reproducerea, oferirea serviciilor în care sunt implicate animalele de companie (fotografiere, plimbare călare, împerechere, pază, etc.)), conservarea speciilor de animale existente pe teritoriul țării sau alte cazuri în care reproducerea este necesară”
 - fără adăpost: **Art. 4,** alin. (1), pct. g):
 „(1) La întreținerea animalelor de companie se vor respecta următoarele obligații de bază: [...] g) obligativitatea sterilizării animalelor de companie fără adăpost;”

- Reglementarea unor aspecte generale privind întreținerea animalelor, precum Eutanasia:

Art. 19. Eutanasia animalelor de companie, alin. (2):
 „(2) Pot fi eutanasiate, în baza fișei de observație, numai animalele care suferă dureri fizice insuportabile, provocate de traumatisme acute sau de o boală incurabilă, incompatibilă cu viața, ambele fiind diagnostificate în urma unui examen medical efectuat de medicul veterinar, examen la care pot asista reprezentanți din partea organizațiilor neguvernamentale pentru protecția și asistența animalelor, animalele diagnostificate ca fiind bolnave de rabie, în urma unei carantine de 15 zile. ”

- Implicarea societății civile la luarea deciziilor și la activitățile privind protecția și asistența animalelor de companie:

Art. 25. Controlul societății civile, alin. (1):
 „Statul garantează și încurajează participarea societății civile la luarea deciziilor și la activitățile privind protecția și asistența animalelor de companie, precum și la exercitarea controlului obștesc asupra modului în care persoanele fizice și juridice respectă legislația privind întreținerea și protecția animalelor de companie. în baza unei informări ample a populației și asigurării accesului acesteia la orice informație de interes public.”

5. fundamentarea economico-financiară

Proiectul de lege nu implică cheltuieli bugetare.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului:

La etapa elaborării proiectului de lege în cauză, prin intermediul secretariatului Parlamentului și a OTIP-urilor, au fost organizate 5 runde de consultări publice, în cadrul cărora au participat reprezentanți ai APL, reprezentanți ai instituțiilor specializate precum ANSA și ANSP, reprezentanți ai azilelor de câini, reprezentanți ai asociațiilor obștești, apărători ai drepturilor animalelor, reprezentanți ai societății civile și alte persoane interesate de subiect de pe întreg teritoriul R. Moldova.

Printre participanții la consultări se enumeră:

- primarul mun. Edineț, primarul mun. Leova, primarul mun. Ceadâr-Lunga, etc.;
- AO „ALGA”, AO „Primăvara care ne Unește”, AO „Pentru Popor”, „Doctor Vet”, AO „Citadela”, AO „Cetățean Activ”, AO „Asociația Femeilor de Afaceri”, etc.;
- Directorul Centrului De Adăpost Pentru Animale Fără Stăpân din Mun. Bălți, șeful Secției de Control și Protecției Animalelor din cadrul Primăriei Chișinău, etc.;
- Reprezentanții UTA Găgăuzia.

Participanții la consultări au reiterat importanța reglementării întreținerii și protecției animalelor de companie, precum și necesitatea creării la nivel regional a refugiilor provizorii pentru animalele de companie, care să presteze servicii specializate pentru toate primăriile din R. Moldova.

Arina Shetareș, deputat.
A. Shetareș